

Dom, at, hvad der er fremkommet, er udsørligt, og navnlig kan jeg ikke negte, at det ærede Medlem, som sidder ved Siden af ham (Rimestad), igaar maalte os Skjæppen fuld, ja næsten altfor fuld, men det var ikke Alt Kjerne, som var der; i det Mindste var Meget af det ikke Andet end Aoner. Der var intet vægtigt Argument der; der var overordentlig mange Argumenter, men ingen af dem rammede egentlig Sagens Kjerne. Navnlig forekom det mig, at de Bemærkninger, det ærede Medlem fremkom med angaaende Berrigtigelsen til at disponere over Theatrets Reservecfond til Driften og Bygningen, vare overmaade løse; undskyld, at jeg bruger dette Udtryk. Det ærede Medlem kom navnlig derved til at omtale, hvad der i 1858—59 passerede i Finantsudvalget. Han gjennemgik vidtløftig Sagens Historie der; han paaviste, hvilke Aftaler der vare truffene imellem de paagjældende Medlemmer af Finantsudvalget; han nævnte, hvilke Udtalelser der vare faldne fra Ministerens Side, og han troede derpaa at kunne bygge en fultuende Overenskomst, saaledes at der mellem Ministeren paa den ene Side og Finantsudvalget paa den anden Side saa at sige var sluttet en Kontrakt om, at Ministeren i Fremtiden kunde benytte Reservecfonden efter eget Lykke. Det ærede Medlem maa jo imidlertid som Jurist selv vide, at dette er for Lidt til at bygge en saadan Afgjørelse paa. At en saadan Overenskomst er sluttet i et Udvalg, er ikke nok til at stifte Ret eller Lov; thi der hører jo en Lov eller en Bevilling til, for at Pengene skulle kunne bruges. Der hører dertil noget Andet end det rent Negative, at der ikke er udtalt Noget derimod i Finantsloven eller noget andet Sted; der hører dertil, at der skal og maa være en udtrykkelig Bestemmelse derom paa selve Finantsloven eller i en anden Lov, ellers er det en klar Sag, at der mangler den fornødne Lovhjemmel til at bruge Theatrets Reservecfond. Det forekommer mig, at dette er det egentlig Afgjørende ved Sagen, og alt Andet, hvad der er bemærket, er mere eller mindre Sagen selv uvedkommende. Det kan tjene til Undskyldning for de forskjellige Parter; det kan tjene til Forklaring af, at de Vedkommende have handlet saa og saa, men det kan ingenlunde fritage den, der har benyttet Reservecfonden paa den nævnte Maade, fra Skyld i den Henseende. Den, der uden nogenformelt Lovhjemmel disponerer over Theatrets Reservecfond, overstrider Bevillingsmyndigheden og tager selv Bevillingsmyndigheden i sin Haand. Der fremkom, som sagt, ikke paa Finantsloven 1858—59 og heller ikke senere Noget, som kunde give nogenformelt Hjemmel for Ministeren til at bruge Reservecfonden paa denne Maade, tværtimod, alle de positive Data, der fremkom paa Finantsloven, tydede i modsat Retning. Dertil henregner jeg, hvad jeg nævnte igaar, Postene 7 og 9 paa den nævnte Finantslov, der, som det ærede Medlem

selv indrømmede, indeholder Forudsætning om, at det ikke er tilladt at disponere over, hvad der opsæres af Theatrets Indtægt, paa anden Maade end Aar for Aar, hvad der indkommer hvert Aar, og de Bemærkninger, der bleve fremspøgte angaaende en anden Forudsætning for Femaaret 1870—75, kan ikke komme i Betragtning, da der heller ikke indeholdes nogenformelt Hjemmel i saa Henseende paa Finantsloven. Det forekommer mig altsaa givet, at de Dispositioner, der fra forskjellige Ministres Side ere truffene over Theatrets Reservecfond, være sig til Bygningen eller til Driften, ere truffene uden nogen Lovhjemmel. — Hvad angaar det andet Punkt, som staar paa Dagsordenen, nemlig Benyttelsen af Sorø Akademi's Midler til Theatrets Brug, var det ærede Medlem mindre udsørligt i sine Betragtninger deraf. Han kom der mere ind paa Sagens egentlige Kjerne; jeg sporede der hans juridiske Sands. Det er ganske rigtigt, at det, hvormed Spørgsmaalet dreier sig, er, hvorvidt det var Ministeren muligt itide at henvende sig til Rigsdagen om Bevilling, eller om det ikke var ham muligt. For os, som ikke have gennemlevet Theatrets Historie, saaledes som de fleste af de Herrer her i Salen have gjort, er det overordentlig vanskeligt at sætte sig ind i denne vidtløftige og forgrenede Sag. Det er ganske sikkert, at de Overskrivelser, der have fundet Sted, ere meget betydelige; men paa den anden Side skal jeg nu gjøre den samme Indrømmelse, som jeg gjorde igaar, at det er forklarligt, at der i det senere Aar, paa Grund af Prisstigningen, paa Grund af Arbeidsfordyrrelser og mangehaande andre Forhold er indtraadt Omstændigheder, som bevirke, at de Overflag, der gjøres, i Reglen ikke kunne holdes. Smidtidigt skal jeg lige saa bestemt paastaa, at det i det Mindste i 1874, da Rigsdagen endnu var samlet, og da der blev givet Theaterkommissionen, navnlig Formanden for samme, Statsraad Melbahl, den Bemyndigelse at sørge for, at Theaterbygningen blev færdig til den i Loven bestemte Tid, det koste, hvad det vilde, samt da Ministeren paa Statsraad Melbahls Opfordring tog det juridiske Ansvar for de Penge, der maatte blive udgivne, paa sig, ikke alene var muligt for Ministeren at se, at der kom til at foreligge større Overskrivelser, men at det ogsaa var Ministeren muligt at detaillere disse Overskrivelser, saaledes som de vilde fremkomme, paa en saadan Maade, at han for Thinget kunde have fremlagt en motiveret Afgjørelse af, hvormed de Overskrivelserne vilde beløbe sig sig til paa enhver Post. Det ærede Medlem for Stege (Bojfen) har nylig paavist, at der allerede i Oktober Maaned 1873, altsaa kort efter at Rigsdagen var bleven samlet, viste sig ikke ubetydelige Overskrivelser endog paa de enkelte Konti. Det er altsaa klart, at Ministeren paa Grundlag af de Kontrakter, der allerede vare blevne approberede med Entreprenu-